

Johanna Naukkarinen

Attractive Specimen

ti-to 12–18
pe-su 12–16

Kuninkaankatu 2
33210 Tampere

22.8.-15.9.2026
Galleria Mäntinranta

Johanna Naukkarinen:
Attractive Specimen

Galleria Mältinranta
Kuninkaankatu 2, 33210 Tampere
22.8-15.9.2026
Avajaiset 21.8 klo. 18

Millaista olisi opiskella ihmisen anatomiaa pin-up-kuvilla? Entä miltä näyttää feminiininen ruumiinavauspöytä? Johanna Naukkarisen näyttely *Attractive Specimen* tarkastelee lääketieteen historiallisten anatomiakuvastojen sukupuolirooleja ja lääketieteellisen seksismin historiaa. Sen keskiössä ovat digitaaliset kuvakollaasit, valokuvat ja kuvitteelliset infografiat, jotka tutkivat naiseksi määritellyn kehon asemaa tieteellisen katseen kohteena. Näyttely rakentuu kuvitteelliseksi museoksi, jossa tieteen ja taiteen historia törmäävät.

Aikana, jolloin konservatiivinen liikehdintä pyrkii rajoittamaan naisten ja sukupuolivähemmistöjen oikeutta tietoon omasta kehostaan, Naukkarinen kuvaa historiallisin esimerkein lääketieteen seksistisiä perinteitä. Eri aikakausilta poimituissa kuvastoissa naiset esitetään kehollisina speaktaakkeleina taiteenhistoriallisten kuvien tapaan. Välillä suuremmin, välillä arvoituksellisemmin *Attractive Specimen* kysyy: kuka saa esiintyä neutraalina ihmistä tutkivan tiedon kuvana?

Yksi näyttelyn keskeisistä teemoista on ruumiinavausmaalauksen perinne tiede- ja taidekuvastojen rajapinnalla. Vuosisatojen ajan miesruumiit olivat maalaustaiteen vakiokuvastoa, kunnes 1800-luvulla ruumiinavausmaalauksiin ilmestyi myös kuolleita naisia, mikä toi genreen mukanaan uusia esteettisiä konventioita. Naukkarinen kokoaa yhteen ruumiinavausmaalauksia eri vuosisadoilta ja vertailee niiden sukupuolirooleja.

Näyttelytilassa esillä on myös kohuttu *The Anatomical Basis of Medical Practice* (1971) -oppikirja. Se sai alkunsa Duken yliopistossa Pohjois-Carolinassa, kun joukko miesprofessoreita halusi uudistaa ensimmäisen vuoden lääketieteen opiskelijoiden oppimateriaalit. Heidän päätöksensä tilata kirjaan naisen anatomiaa esittelevät pin-up-tyyliset kuvat Playboy-valokuvaajilta synnytti kohun. Samalla se toi näkyväksi 70-luvun alun lääketieteellisissä oppilaitoksissa vallinneen seksismin. Kirjaa käsittelevässä teoksessaan Naukkarinen purkaa osiin sen kuvastoja kuin kuvitteellisten terveysju-listeiden muodossa.

Anatomian oppikirjan esipuheessa sen tekijät toteavat, että kirjan tulee valmistaa lääketieteen opiskelijoita poikkeuksellisen kauniiden naisten (*attractive, well-turned specimen*) saapumiseen tulevalle vastaanotolleen. Kuvaus naisista ”viehättävinä näytteinä” on osa pitkää lääketieteellisen seksismin jatkumoa, mutta näyttelyn nimenä se on nyt myös osa Naukkarisen pitkäjänteistä taiteellista työtä lääketieteen historian sukupuolirooleja tutkien.

Näyttelyä ovat tukeneet Taiteen edistämiskeskus, Suomen Kulttuurirahasto (Varsinais-Suomi) ja anonyymi lahjoittaja.

Julisteen kuvassa näkyvän pöydän on toteuttanut kuvanveistäjä Eero Nives.

Johanna Naukkarinen (s.1988, Kuopio) on Turussa asuva valokuvataiteilija, joka on työskennellyt lääketieteenhistoriallisten teemojen kanssa vuodesta 2015 asti. Naukkarinen on valmistunut kuvataiteilijaksi Turun AMK:n Taideakatemiasta ja filosofian maisteriksi Turun yliopistosta mediatutkimuksen oppiaineesta. Hänen yksityisnäyttelyitään on nähty gallerioissa ympäri Suomen kuten Turun Taidemuseon Studiassa, Galleria Huudossa, GalleriA:ssa ja Valokuvakeskus Perissä. Naukkarisen teoksia on Turun Taidemuseon, Turun kaupungin, Kuopion Taidemuseon ja yksityishenkilöiden kokoelmissa.

Yhteystiedot:

Johanna Naukkarinen
mari.johanna.naukkarinen@gmail.com
0400768827
johannanaukkarinen.com
Instagram: @marijohannan

Kohuttu anatomianoppikirja

*The
Anatomical
Basis of
Medical
Practice
(1971)*

esillä Tampereella

Johanna Naukkarinen:
Attractive Specimen

Kun lääketieteen professorit opettivat anatomiaa Playboy-kuvilla

Vitriinissä on esillä vanha kulunut anatomian oppikirja. Kun sen sivuja pysähtyy silmäilemään, huomaa, että tässä kirjassa anatomiaa esittelevät Playboy-mallit. Valokuvataiteilija Johanna Naukkarisen näyttely *Attractive Specimen* tuo Galleria Mäntinrantaan harvinaisen ja kohutun anatomian oppikirjan ja tarkastelee sen mahdollisia yhteyksiä siihen, miksi naisten terveys on yhä lääketieteen katvealueella.

Media on viime aikoina nostanut esiin lääketieteen sukupuolivääristymää. Monet erityisesti naisia koskettavat varsin yleiset sairaudet ovat alituttuja ja joissakin hätätilanteissa naistyyppillisiä hengenvaarallisia oireita ei tunnisteta. Gynekologisia oireita naiset hoitavat omakustanteisesti yksityisessä terveydenhuollossa.

Johanna Naukkarinen on vuosikymmenen ajan kuvannut taiteessaan lääketieteenhistoriallisten kuvastojen haastavaa suhdetta naisiin. Näissä kuvastoissa naishahmot kuvataan usein aikansa taiteenhistoriallisen konvention mukaan mieshahmoja erotisoidummin. Tämä korostaa lääketieteellisen tiedon sidonnaisuutta aikansa kulttuurisiin normeihin. Tieteenhistoriallisella estetiikalla leikittelevissä teoksissaan Naukkarinen nostaa esiin lääketieteenhistorian hämmentäviä ilmiöitä, jotka kuitenkin resonoivat yhteen monien tämänpäivän naisten kokemusten kanssa.

The Anatomical Basis of Medical Practice (1971) on oppikirja, jonka yhdysvaltalaisen Duken yliopiston professorit R. Frederick Becker, James S. W. Wilson ja John A. Gehweiler loivat tarkoituksenaan uudistaa ensimmäisen vuoden lääketieteen opiskelijoiden oppimateriaalit. Kirjan elinkaari oli lyhyt: lukijoiden havaittua, että sen sivuilla naisen anatomiaa esiteltiin Playboy-valokuvaajien Alice ja Peter Gowlandin ottamilla pin-up-kuvilla, kohu nosti kirjan otsikoihin ja aikansa feministisen liikkeen hampaisiin. Myös oppikirjan tekstiin upotetut tekijöiden omat seksistiset näkemykset naisista vihastuttivat aikana, jolloin naisten osuus lääketieteen opiskelijoiden joukossa oli jyrkässä nousussa.

Kappale kirjan ainoaksi jääneestä painoksesta on esillä Johanna Naukkarisen *Attractive Specimen* -näyttelyssä Galleria Mäntinrannassa. Naukkarinen analysoi kuin kuvitteellisten terveysjulistoiden muodossa kirjan hätkähdyttäviä kuvia ja sen aiheuttamia aikalaisreaktioita. Naukkarinen nostaa esiin kirjan seksistisimmät kuvat ja ”opetukset” sekä tarkastelee osittain keuhkokirurgi Nelli Nurmisen asiantuntemuksen avulla, miksi pin-up-kuvat eivät sovi lääketieteelliseksi opetusmateriaaliksi.

The Anatomical Basis of Medical Practice toimii Naukkarisen linkkinä vuosisatoja vanhojen lääketieteellisten naiskuvastojen ja nykyajan välillä. Mikä merkitys tämänhetkiseen lääketieteen sukupuolivääristymään on näillä kuvastoilla, joiden kautta naisia on toistuvasti kuvattu eroottisina *toisina* eikä neutraalina *ihmisen* kuvana?

Näyttelyä ovat tukeneet Taiteen edistämiskeskus, Suomen Kulttuurirahasto (Varsinais-Suomi) ja anonyymi lahjoittaja.

Seuraavalla sivulla on otteita kirjan sisällöstä. Sisältävaroitusta: alastomuus.

Yhteystiedot:

Johanna Naukkarinen
mari.johanna.naukkarinen@gmail.com
0400768827
johannanaukkarinen.com
Instagram: @marijohannan

Galleria Mäntinranta
Kuninkaankatu 2, 33210 Tampere
22.8-15.9.2026
Avajaiset 21.8 klo. 18

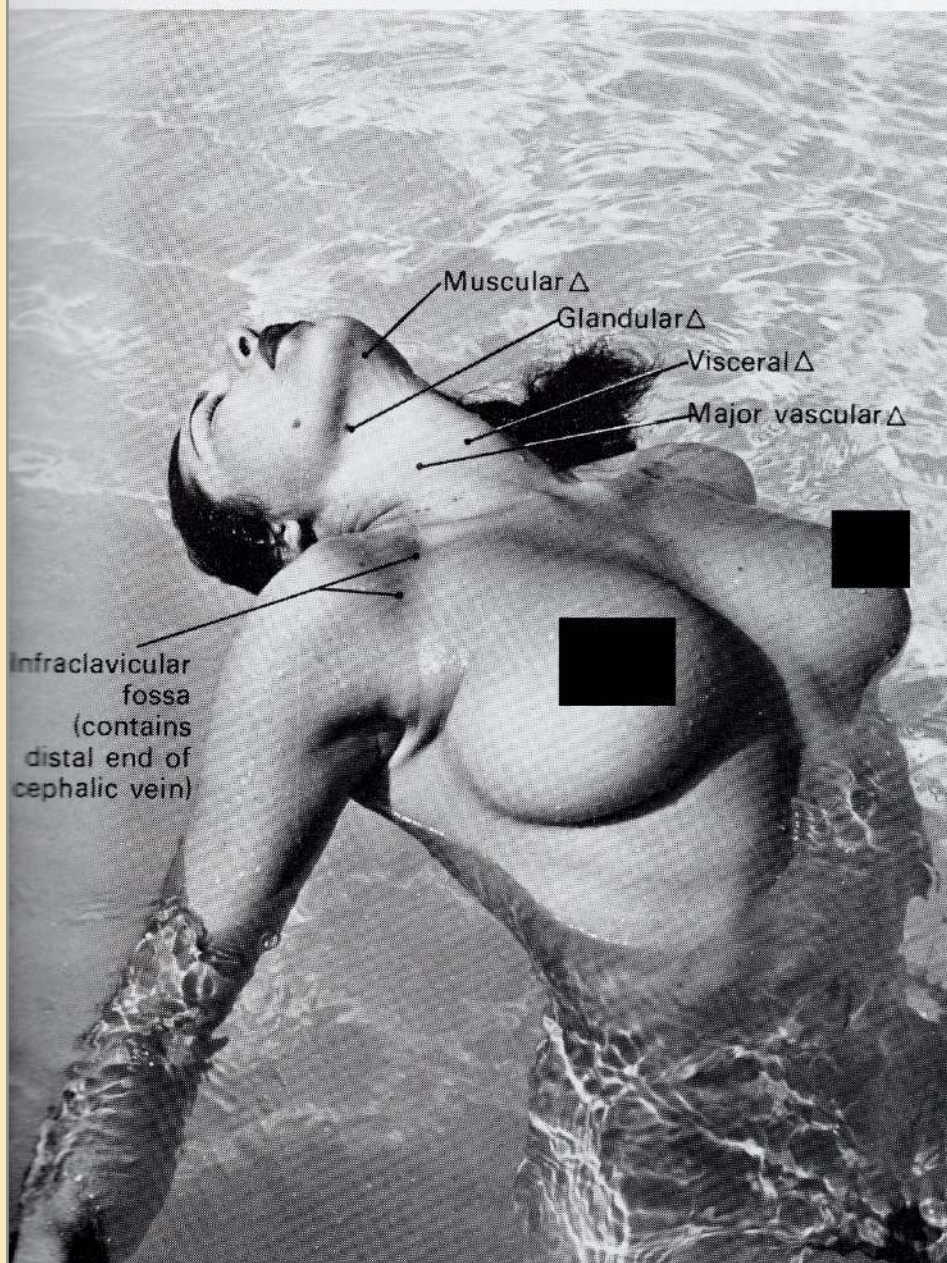

Fig. III-39. Surface localization of anterior triangles of neck and region of infraclavicular fossa.

that stretches from thyroid cartilage to hyoid bone. These drain the thyroid gland, larynx, trachea, and part of the pharynx. A number of posterior superficial nodes lie in the posterior triangle where they form vertical alignments. Deeper retropharyngeal nodes drain the pharynx, posterior nose, and the auditory

the younger generations.

Vertebral Level in anatomy like a body. We refer to a level. As a rule, it is that we refer, not to the latter varies so not useful as mark neck and work do with theinion, or landmark. If, next, the midpoint of the foramen magnum the neck begins position lies in line with the of the **5th cervical thyroid cartilage**; of that cartilage. the neck you learn was the most important corresponding with the tomical structures. *these points* (page **cal vertebra**, the empty into the jugular veins on the left side **thyroid gland** lie individuals the **apices** cover of the **Ster cervical vertebra** mark on the back **nuchae**, one of the and the longest, occipital protuberances, the 1st to prominently than

SURFACE ANATOMY

The thorax can

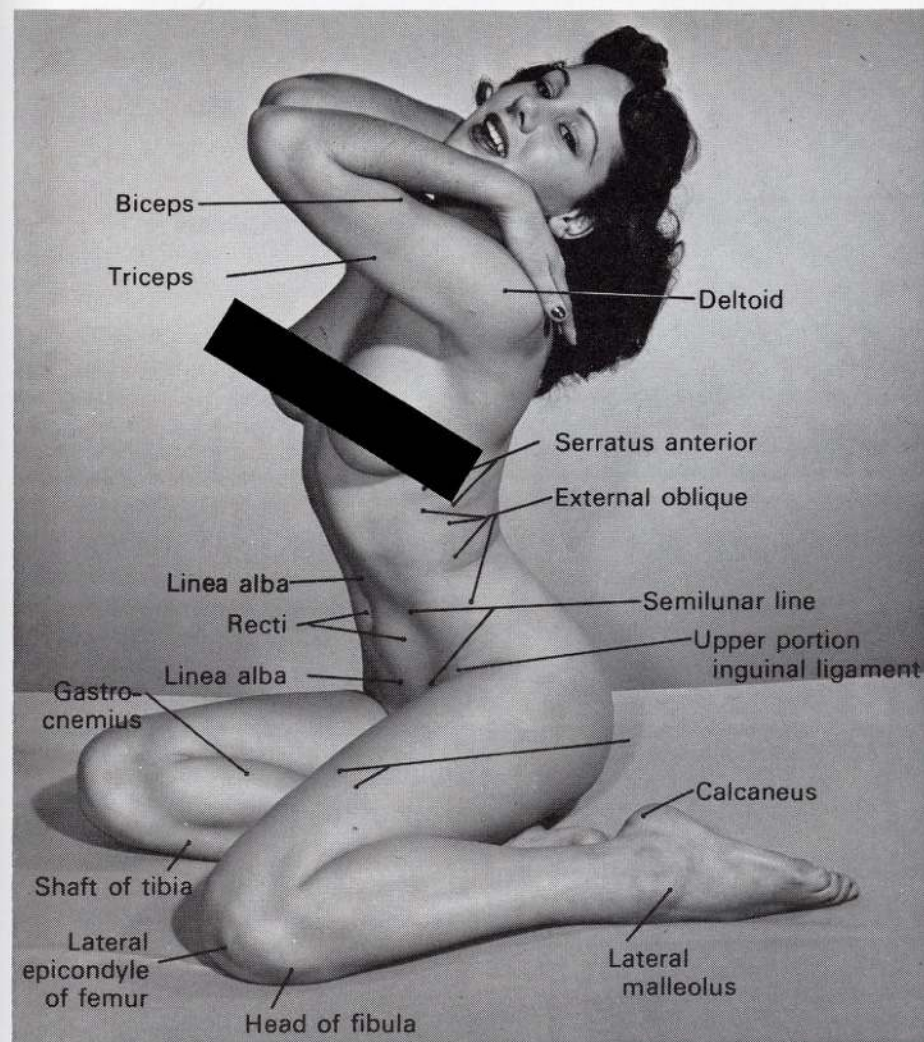

Fig. III-60. Adult female, landmarks of the abdomen.

three zones. Again, like a cavity, or the of these organs cavity. They body wall of their growth **neum** that and around the **visceral** the space between the space that female (via cavity comes

Muscles have already lower back does to the. It is the most even if its (Figs. III-4 between spine portions of ficial group (Figs. III-4 of the hip joint tates the th

If you think that once you have seen the backside of one female, you have seen them all, then you haven't sat in a sidewalk cafe in Italy where girl watching is a cultivated art. Your authors, whose zeal in this regard never flags, refer you to Figures III-50 and 53 as proof that female backs can keep an interest in anatomy alive.

Otteita kirjasta:

R. Frederick Becker, James S. W. Wilson ja John A. Gehweiler -
The Anatomical Basis of Medical Practice (1971)
 (sensuroitu sähköpostia varten)